

[Berlau]

Forslaget er en begrænset aktion fra Danmarks side, som kan have vores største sympati, om end det nok er en forholdsvis begrænset virkning, der ligger i det. Og jeg synes, at jeg skylder SF at sige, at vi har læst jeres forslag – i modsætning til jer, som meget sjældent læser vores forslag. Selv når vi genoptager jeres forslag, læser I dem ikke, det har debatten herinde i dag jo vist.

Vi mener ikke, at det vil kunne give Danmark særlig store vanskeligheder at administrere en lovgivning af denne art; vi ville da bestemt foretrække, at Danmark udviste det sydafrikanske konsulat herfra, så havde vi slet ikke problemet, men det er der tilsyneladende ikke et flertal for. Derfor er der ikke spor i vejen for, at man meddeler Sydafrika, at det må klare sig selv for så vidt angår arbejdskraft; i hvert fald skal ingen danskere forfølges, for så vidt de ikke ønsker at udføre arbejde for konsulatet. Vi kunne måske endda få eksemplificeret sydafrikansk apartheid her i Danmark til oplysning for den borgerlige fløj i Folketinget og en stor del af befolkningen, som måske også kunne trænge til lidt oplysning på dette punkt.

Der vil altså ikke være spor i vejen for, at vi kunne få et system til at fungere, hvorefter danske arbejdere kunne fritages for at udføre dette arbejde. Og de burde vel også i mange andre situationer have lov til at sige: Dem vil vi ikke udføre arbejde for. Hvad med den arbejdsgiver, som en dag får en ordre fra Chile til at lave elektriske torturinstrumenter? Hvis nogen siger: Det vil jeg ikke udføre, er det så også omfattet af den hellige arbejdspligt? Eller et gaskammer f.eks.? Skal vi med djævelens vold og magt have et arbejdspligtsystem i Danmark, som tvinger folk til at udføre arbejde, der byder dem imod?

Så vil jeg godt gentage mit spørgsmål til ministeren fra før: Var det ikke denne minister, eller var det måske hans forgænger på jobbet, der fuldt accepterede, at SAS-piloterne nægtede at flyve på Moskva efter nedskydningen af det koreanske fly? Man sagde: Vi har forståelse, det er et engangstilfælde.

Det er altså ikke de juridiske, arbejdsretlige argumenter, der duer i denne sag; det er de knaldhårde politiske kendsgerninger for nogle i denne sal: Ja, vi ønsker at opretholde et samkvem med Sydafrika, for egentlig kunne vi måske godt selv tænke os at lære lidt af systemet

derne; vi har kun et meget simplificeret arbejdspligtsystem i Danmark, og det kunne måske udvides. Det er vel noget af det, der ligger disse mennesker i højre side af salen her på sinde.

Men som sagt støtte til SF's forslag. Det er ikke, fordi vi forventer gengæld, det regner vi ikke med, men I skal have den ros, som I fortjener, når I fremsætter noget, der er fornuftigt.

Riishøj (SF):

Jeg vil takke de ordførere – og de udgør jo et flertal her i Folketinget – som er enige i intentionerne og principperne i dette forslag. Vi skal nok i udvalget klare de mere tekniske problemer. Jeg mener dog, at hvis man har den tolkning af bestemmelsen om liv, ære og velfærd i loven om det fagretlige system, fører det i sin konsekvens til de bestemmelser, som står i vores beslutningsforslag. Men det afgørende er, at vi kan få gennemført noget fornuftigt her, og det skal ikke være afgørende, hvilken form det får.

Til gengæld vil jeg understrege nogle ting om de diplomatiske relationer. Vi er ligesom de andre ordførere tilhængere af universalitetsprincippet – bestemt. Det, der er tilfældet med Sydafrika, er, at der gælder ikke engang universalitetsprincippet i FN fuldt ud, idet Sydafrika jo ikke har fulde medlemsrettigheder i De Forenede Nationer. Vi ved også, at man i FN i tilfældet Kampuchea er afvejet fra universalitetsprincippet og faktisk har godkendt et styre, som ikke har den faktiske magt i landet.

Vi ved også, at man i en lang række internationale organisationer både inden for FN og uden for FN har besluttet at boykotte Sydafrika på grund af den faktiske politik, som er direkte i strid med FN's charter, og det skyldes jo altså, ud over sydafrikanernes adfærd i deres eget land, at Sydafrika har overtrådt FN's bestemmelser vedrørende Namibia og har drevet den bekendte terrorvirksomhed over for nabostaterne, som FN har fordømt.

Vi har altså her at gøre med et land, som af helt indlysende grunde ikke har normale medlemsrettigheder i FN og ikke har normale medlemsrettigheder i andre internationale organisationer.

Så vil jeg sige vedrørende arbejdsministerens bemærkninger, at jeg er helt enig med hr. Berlau i, at det ikke var heldigt at drage tilfældet